

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
щодо чергової акредитаційної експертизи
підготовки фахівців галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво»
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит»
освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр»
у Сумському національному аграрному університеті

Відповідно до Законів України «Про освіту» від 23.05.1991 р. № 1060-ХІІ та «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978, Постанови Кабінету Міністрів України від 08.08.2007 р. № 1019 «Про ліцензування діяльності з надання освітніх послуг», наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України «Про затвердження Державних вимог до акредитації від 13.06.2012 р. № 689 та наказу Міністерства освіти і науки України № 907-А від 06.06.2017 р. експертна комісія у складі:

голови експертної комісії – Прокуріної Нелі Миколаївни, професора кафедри обліку та оподаткування Запорізького національного університету, доктора економічних наук, професора;

члена експертної комісії – Плаксієнка Валерія Яковича, завідувача кафедри бухгалтерського обліку Полтавської державної аграрної академії, доктора економічних наук, професора;

у період з 22 червня 2017 року по 24 червня 2017 року розглянула подану Сумським національним аграрним університетом акредитаційну справу та провела безпосередньо на місці перевірку діяльності щодо підготовки фахівців галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Голова експертної комісії: Н.М. Прокуріна

Під час проведення акредитаційної експертизи комісія в своїй роботі керувалася Законами України «Про освіту» від 23.05.1991 р. № 1060-XII, «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 р. № 1977-XII, постановами Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 09.08.2001 р. № 978 (із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України від 31.10.2011 р. № 1124, від 15.08.2012 р. № 801, від 18.09.2013 р. № 692, від 27.05.2014 р. №507), «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187, наказами Міністерства освіти та науки, молоді та спорту України «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2003 р. № 847» від 29.11.2011 р. № 1377, «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» від 13.06.2012 р. № 689, наказом Міністерства освіти і науки України «Про проведення акредитаційної експертизи» від 15.12.2016 р. № 389-А та листів Міністерства освіти і науки України від 11.10. 2013 р. № 1/9-711, від 21.10.2013 р. № 1/9-733, від 23.10. 2013 р. № 1/9-774 «Щодо змін у сфері акредитації та ліцензування (далі – нормативи та вимоги).

За підсумками експертного оцінювання безпосередньо на місці комісія констатує:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ І СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Сумський національний аграрний університет – вищий навчальний заклад четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації в аграрній сфері;

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження; є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності та має відповідний рівень кадрового й матеріального забезпечення. Університет засновано на державній формі власності та підпорядковано Міністерству освіти і науки України.

Сумський національний аграрний університет було відкрито в квітні 1977 року як філію Харківського сільськогосподарського інституту ім. В. В. Докучаєва. У 1990 році філія реформована в інститут. У 1997 році рішенням Державної акредитаційної комісії інститут отримав статус університету. Сумський державний аграрний університет створений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 15 липня 1997 року № 744 на базі Сумського сільськогосподарського інституту. Тривалий час університет був єдиним вищим закладом освіти регіону де готувалися фахівці з бухгалтерського обліку.

Указом Президента України від 07.08.2001 року № 591/2001 університету надано статус національного. Відповідно до рішення Державної акредитаційної комісії від 27.11. 2007 р. № 68 університет акредитовано за статусом IV (четвертого) рівня і видано сертифікат РД-IV № 193846 від 11.12.2007 р., термін дії якого до 01.07.2017 р.

Місцезнаходження Сумського національного аграрного університету: 40021, м. Суми, вул. Г. Кондратьєва, 160; тел. (0542) 78-74-76; факс (0542)78-74-78; admin@sau.sumy.ua; Web-сайт: www.sau.sumy.ua.

При проведенні експертизи були перевірені оригінали таких документів та матеріалів:

1. Статут Сумського національного аграрного університету (Ідентифікаційний код 00493014);
2. Свідоцтво про державну реєстрацію юридичної особи (Серія А00 № 111927);
3. Ліцензія Міністерства освіти і науки України про надання освітніх послуг Сумського національного аграрного університету (Серія АЕ

Голова експертної комісії: Н.М. Проскуріна

№ 636493);

4. Сертифікат про акредитацію за статусом вищого закладу освіти IV рівня акредитації (РД-IV № 193846 від 27.11.2007 р.);

5. Довідка від 27.01.2009 р. № 19-Д-428 про внесення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України;

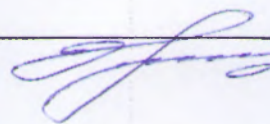
6. Паспорт санітарно-технічного стану приміщень, які використовуються при провадженні освітньої діяльності, з висновком санітарно-гігієнічної експертизи Сумської міської санітарно-епідемічної станції про відповідність санітарно-технічного стану приміщень санітарним нормам і правилам, правилам техніки безпеки, і можливість провадження навчального процесу в них.

Наявність оригіналів засновницьких документів засвідчується.

З 2005 року університет очолює доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України Ладика Володимир Іванович. Освіта вища, у 1984 році закінчив Сумський філіал Харківського сільськогосподарського університету ім. В. В. Докучаєва за спеціальністю «Зоотехнія» (диплом ІВ-1 № 214614 від 23.03. 1984 р.). У 1990 році захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю 06.02.01 – розведення, селекція і відтворення сільськогосподарських тварин (диплом СХ № 012872). Доцент кафедри технології виробництва молока і яловичини (атестат ДЦ № 003038). У 2000 році захистив докторську дисертацію за спеціальністю 06.02.01 – розведення та селекція тварин (диплом ДД № 001344). У 2009 році Ладика В. І. – професор кафедри спеціальної зоотехнії (атестат ПР № 002351). У 2002 році Українська академія аграрних наук обрала Ладику В. І. членом-кореспондентом зі спеціальності 06.02.01 – розведення, селекція і відтворення тварин. У 2010 році Ладика В. І. – академік Національної академії аграрних наук України (диплом А № 0121).

Сумський національний аграрний університет проводить навчання за 24 спеціальностями за II, III, IV рівнями акредитації.

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

На восьми факультетах Сумського національного аграрного університету станом на 01.06.2017 р. загальний контингент студентів складає 7198 осіб, з них 4084 навчаються за денною формою та 3114 – за заочною формою, який представлений в таблиці 1.

Таблиця 1

Загальна характеристика Сумського національного аграрного університету станом на 01.06. 2017 р.

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)		
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- бакалавр (осіб)	2430	2645
	- спеціаліст (осіб)	1315	2730
	- магістр (осіб)	1127	392
2	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом:	7198	
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (осіб)	4084	-
	- вечірня (осіб)	-	-
	- заочна (осіб)	-	3114
	та у відокремлених структурних підрозділах	2843	661
3	Кількість навчальних груп (одиниць)	152	119
4	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців, (одиниць):	21	14
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:	-	-
	- бакалавр (одиниць)	24	21
	- спеціаліста (одиниць)	18	17
	- магістра (одиниць)	19	14
5	Кількість кафедр (циклових (предметних) комісій), (одиниць):	51	
	з них випускних (одиниць):	46	
6	Кількість факультетів (відділень), одиниць:	8	
7	Загальні навчальні площі, будівель (кв. м) з них:	249788	
	- власні (кв. м)	249788	
	- орендовані (кв. м)	-	
8	Навчальні площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв. м)	353,7	
9	Інше. Загальна кількість відокремлених структурних підрозділів (ВСП)	6	

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

**СКЛАД КАФЕДР
І ХАРАКТЕРИСТИКА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЩО ПРАЦЮЮТЬ НА ФАКУЛЬТЕТІ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
станом на 01. 06. 2017 р.**

№ з/п	Назва кафедри	Професорсько-викладацький склад, осіб, %	З них працюють						
			На постійній основі				Сумісники (зовнішні)		
			Разом, осіб, %	у тому числі			Разом, осіб, %	у тому числі	
				Доктори наук, професори, осіб, %	Канд. наук, доценти, осіб, %	Без наукових ступенів і звань, осіб, %		Доктори наук, професори, осіб, %	Канд. наук, доценти, осіб, %
1.	Економіки	27/100,0	27/100,0	4/14,8	16/59,3	7/25,9	-	-	-
2.	Кібернетики та інформатики	8/100,0	8/100,0	-	5/62,5	3/37,5	-	-	-
3.	Логістики та виробничого менеджменту	7/100,0	7/100,0	-	6/85,7	1/14,3	-	-	-
4.	Менеджменту в галузях АПК	10/100,0	10/100,0	-	7/70,0	3/30,0	-	-	-
5.	Менеджменту ЗЕД та євроінтеграції	12/100,0	10/83,3	1/8,3	8/66,7	1/8,3	2/16,7	-	1/8,3
6.	Економічного контролю та аудиту (випускова кафедра)	7/100,0	6/85,7	2/28,6	4/57,1	-	1/14,3	-	-
7.	Статистики, АГД та маркетингу	17/100,0	16/94,1	3/17,6	10/58,9	3/17,6	1/5,9	-	1/5,9
8.	Бухгалтерського обліку (випускова кафедра)	14/100,0	12/85,7	1/7,1	6/42,9	5/35,7	2/14,3	-	-
9.	Фінансів	18/100,0	16/88,8	1/5,6	13/72,2	2/11,1	2/11,1	-	1/5,5
	Разом	120/100,0	112/93,3	12/10,0	75/62,5	25/20,8	8/6,7	-	3/2,5

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

Усього Сумський національний аграрний університет (далі СНАУ) має право підготовки фахівців за 21 напрямом підготовки загальним ліцензованим обсягом прийому (бакалаврів, спеціалістів і магістрів за всіма формами навчання) – 7198 осіб, у т. ч. 4084 осіб денної форми навчання.

Навчально-матеріальна база СНАУ включає: 9 спеціалізованих навчальних корпусів, майстерні для проведення лабораторно-практичних занять студентів інженерних спеціальностей, полігони, споруди інженерно-технічного забезпечення, науково-дослідні підрозділи. Загальна площа на одного студента складає в університеті – складала 34,7 м², розрахункова кількість комп'ютеризованих навчальних місць на 100 студентів – 12,2 м².

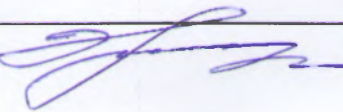
Після проведення перерозподілу за напрямом підготовки загальна площа СНАУ становить 364780 м², в тому числі навчальна площа – 243185 м², площа навчально-допоміжних споруд (н.в. майстерні, полігони, споруди інженерно – технічного забезпечення, науково – дослідні лабораторії) – 121595 м²

Навчальний та науково-дослідний процеси в університеті забезпечують 51 кафедра, на яких працюють 53 докторів наук і 48 професорів, 267 кандидатів наук і 193 доценти. У колективі працюють: 1 академік Національної академії аграрних наук, 4 члени-кореспонденти інженерної АНУ, член-кореспондент УААН, 3 заслужені працівники народної освіти, 5 відмінників освіти України, заслужений працівник науки і техніки, заслужений юрист України, заслужений економіст України, лауреат державної премії, інші висококваліфіковані викладачі.

Випусковими кафедрами підготовки бакалаврів з напрямку 6.030509 «Облік і аудит» є кафедри Бухгалтерського обліку і Економічного контролю та аудиту, які здатні забезпечити професійну та практичну підготовку. До підготовки фахівців з напрямку підготовки «Облік і аудит» для забезпечення викладання відповідних дисциплін залучені також інші кафедри університету.

На підставі розгляду оригіналів основних засновницьких документів,

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

ліцензій та сертифікатів про акредитацію, наданих матеріалів, спілкування з керівництвом та відповідальними особами СНАУ, а також вивчення реального стану справ в СНАУ експертна комісія дійшла до **наступного**.

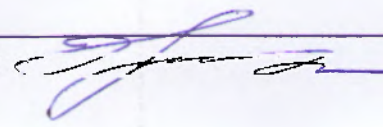
Висновок. Матеріали, що подані Сумським національним аграрним університетом до Міністерства освіти і науки України разом із заявою про акредитацію підготовки бакалаврів з напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за переліком, обсягом та повнотою в цілому відповідають вимогам Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах та нормативним документам Міністерства освіти і науки України.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Згідно додатку до ліцензії Міністерства освіти і науки України від 19.06.2015 р. серія АЕ № 636493 ліцензований обсяг прийому студентів галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» становить 350 осіб денної форми навчання та 650 осіб заочної форми навчання. Прийом здійснюється відповідно до вимог ліцензійного обсягу.

Значна увага керівництва університету, факультетів і кафедр приділяється проведенню профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів-випускників шкіл та коледжів. Кожного року складається план профорієнтаційної роботи кафедр. Форми та методи профорієнтаційної роботи різнопланові: проведення зустрічей викладачів з майбутніми абітурієнтами та їх батьками, виступи з лекціями у профільних класах загальноосвітніх закладів м. Суми, проведення «Днів відкритих дверей університету», олімпіад, наукових конкурсів та засідань гуртків, виступів КВК.

Співробітниками випускових кафедр проводиться профорієнтаційна робота в школах м. Суми та в школах Чернігівської, Полтавської областей,

Голова експертної комісії: Н.М. Проскуріна

технікумах та коледжах, які входять до складу навчально-науково-виробничого комплексу СНАУ, де готують молодших спеціалістів за напрямом підготовки «Бухгалтерський облік» та серед інших випускників коледжів Сумської області, які здійснюють підготовку молодших спеціалістів за неспорідненими спеціальностями.

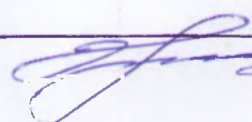
Формування контингенту студентів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» наведено у таблиці 3, динаміка змін – у таблиці 4.

Таблиця 3

**Показники формування контингенту студентів
за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» у
Сумському національному аграрному університеті**

№ з/п	Показник	Роки			
		2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
1.	Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів (денна форма)	350	350	350	350
1.	Ліцензований обсяг підготовки бакалаврів (заочна форма)	650	650	650	650
2.	Прийнято на навчання бакалаврів, всього (осіб)	114	105	79	69
	• денна форма	38	32	19	17
	в т.ч. за держзамовленням:	8	4	4	4
	• заочна форма	76	73	60	52
	в т.ч. за держзамовленням	2	2	2	0
	• нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою				
	• зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку				
3.	Подано заяв бакалаврів на одне місце за формами навчання				
	• денна	234	198	112	150
	• заочна	139	75	64	65
4.	Конкурс бакалаврів на місця державного бюджету				
	• денна форма	29	49	28	37
	• заочна форма	69	37	32	0
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на				
	• денну форму навчання	26	15	13	11
	• заочну форму навчання	70	61	57	50

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

Таблиця 4

ДИНАМІКА ЗМІН КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ
за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»
у Сумському національному аграрному університеті

№ п/п	Назва Показника	роки																														
		2013-2014							2014-2015							2015-2016							2016-2017									
		1	1 ст	2	2 ст	3	4	1м	1	1 ст	2	2 ст	3	4	1 м	1	1 ст	2	2 ст	3	4	1 м	2 м	1	1 ст	2	2 ст	3	4	1с	1 м	2 м
1.	Всього студентів на спеціальності	10	26	21	16	17	10	34	16	15	9	24	17	18	21	6	13	14	15	11	18	25	20	3	14	7	12	14	9	8	24	25
2.	Всього студентів на 01.10. відповідного року	10	26	21	16	17	10	34	16	15	9	24	17	18	21	6	13	14	15	11	18	25	20	3	14	7	12	14	9	8	24	25
3.	Кількість студентів, яких відраховано (всього):	3	1	5	1	1	1	2	-	-	4	-	3	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-	1
	в т.ч. - за невиконання навчального плану	1		1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	1	-	1
	- на заочну форму навчання	1	1	2		1	-	-	-	-	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- у зв'язку з переведенням до інших ВНЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- інші причини (за власним бажанням)	1	-	2	1		1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Кількість студентів, які зараховані на старші курси (всього):	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	в т.ч. - переведених із інших ВНЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	- поновлених на навчання	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Голова експертної комісії:

 Н.М. Прокуріна

Для надання допомоги студентам щодо орієнтації на ринку праці та можливості працевлаштування випускників ректоратом разом з Радою студентів і аспірантів університету проводяться «Дні кар'єри» із запрошенням представників підприємств і організацій різних форм власності та підпорядкування, які спроможні використовувати інтелектуальний потенціал бакалаврів з «Обліку і аудиту».

Проаналізувавши показники формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» комісія встановила, що СНАУ протягом 2013-2017 навчальних років в достатньому обсязі використовував ліцензійний обсяг для підготовки фахівців з даної спеціальності.

Зарахування студентів для здобуття ОКР «Бакалавр» здійснюється згідно з Правилами прийому до Сумського національного аграрного університету, погодженими з Міністерством освіти і науки України у встановленому порядку.

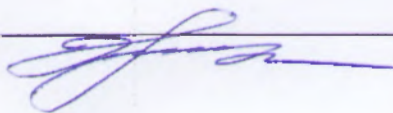
Висновок: Формування контингенту студентів за напрямом підготовки «Облік і аудит» освітньо-кваліфікаційного рівня – 6.030509 бакалавр денної та заочної форм навчання відбувається в межах ліцензії за держбюджетною та контрактною формами навчання з урахуванням потреб регіону у фахівцях-обліковцях. Експертна комісія робить висновок про можливість здійснення підготовки студентів у Сумському національному аграрному університеті з напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» ОКР – бакалавр за денною та заочною формою навчання у межах ліцензійного обсягу.

3. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Організація освітнього процесу у СНАУ регламентується чинними нормативно-правовими документами та стандартами вищої освіти, а також системою внутрішніх положень СНАУ.

Освітній процес із підготовки студентів ОКР «Бакалавр» за напрямом підготовки «Облік і аудит» здійснюється відповідно до Закону України «Про

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII; Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті, затверджено наказом від 08.0.2015 р. № 112-к; Стратегії розвитку Сумського національного аграрного університету на 2015-2020 роки, ухвалено Вченою радою СНАУ 27.08.2015 р. Зміст навчання формується на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики (далі ОКХ) та визначається освітньо-професійною програмою (далі ОПП), структурно-логічною схемою підготовки, навчальними планами, робочими навчальними планами, програмами навчальних дисциплін, нормативними документами органів державного управління та університету і відображається у відповідних підручниках, навчальних посібниках, методичних матеріалах, дидактичних засобах, а також при проведенні навчальних занять та інших видів освітньої діяльності.

ОПП підготовки бакалавра містить анотації навчальних дисциплін, які представлено у навчальному плані підготовки бакалаврів за освітньо-професійним рівнем.

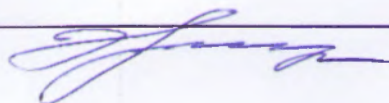
Структуру анотацій побудовано з урахуванням компетентного підходу і містить інформацію щодо мети, завдань, предмету навчальної дисципліни, а також включає місце навчальної дисципліни у освітньому процесі з підготовки бакалаврів, знань та вмінь, які формуються під час вивчення дисципліни, зміст дисципліни за темами.

Концепція освітньої діяльності СНАУ визначається його статусом національного вищого навчального закладу аграрного профілю, головною метою якого є подальше інтегрування у світову освітню систему та утвердження у статусі міжнародного.

Навчальний план підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» відповідає вимогам ОКХ та ОПП.

Висновок: за результатами перевірки у відповідності до освітньо-кваліфікаційної характеристики, освітньо-професійної програми, навчальних планів і програм чинним стандартам та особливостям потреб регіону

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

встановлено, що нормативна правова база організації навчального процесу та зміст підготовки бакалавра з напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» у Сумському національному аграрному університеті відповідають державним стандартам вищої освіти і державним акредитаційним вимогам.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до вимог державного стандарту вищої освіти за типовою формою розроблено навчальні та робочі навчальні плани, які затверджені ректором СНАУ в установленому порядку і які відображають безперервність, наступність та ступеневість підготовки фахівців.

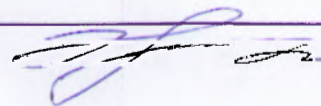
Усі навчальні дисципліни навчального плану забезпечені навчально-методичними комплексами (у тому числі навчальними програмами та робочими програмами), зміст і склад яких відповідає вимогам чинного законодавства, відображають вимоги до змісту підготовки фахівців і затверджені в установленому порядку.

Кафедри забезпечують навчальний процес методичними та інформаційними матеріалами в достатньому обсязі відносно нормативних потреб. Навчально-методичний комплекс спеціальності включає: концепцію підготовки зі спеціальності; ОКХ; ОПП; навчальні плани; робочі навчальні програми дисциплін, робочі програми практик та їх методичне забезпечення, тематику курсових робіт.

Навчальний план підготовки бакалавра складається з циклу професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки, природничо-наукової (фундаментальної) підготовки, циклу професійної та практичної підготовки, які включають 728 академічних годин та 934 академічні години відповідно. Співвідношення цих циклів підготовки бакалаврів становить 43,8% до 56,2%.

Навчальним планом підготовки бакалавра передбачено проходження

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

таких видів практики: навчальна практика з фаху, виробнича практика з первинного обліку, виробнича практика з бухгалтерського обліку, комплексна практика з фаху.

Для методичного забезпечення проведення практик розроблено наскрізну програму практики, яка регламентує практичну підготовку студентів з урахуванням вмінь та навичок з фахових дисциплін.

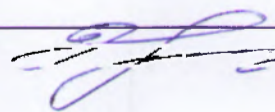
Базами проходження комплексної практики з фаху є підприємства аграрної сфери та підприємства інших сфер підприємницької діяльності та форм власності (промисловість, переробна галузь та торгівля). Студентам надається перелік баз практик та потенційних місць працевлаштування з контактною інформацією роботодавців.

Атестація бакалавра передбачає складання державного екзамену з циклу загальноекономічних дисциплін (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка) та комплексного державного екзамену за фахом (бухгалтерський облік (загальна теорія), фінансовий облік 1, 2, управлінський облік, аудит, звітність підприємств). Вони включають питання фахового спрямування та професійної підготовки студентів, як важливої складової завершального етапу навчання і підготовки фахівців з «Обліку і аудиту» для підприємств різних форм власності та господарювання.

Забезпечення підготовки фахівців напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» навчальними підручниками, посібниками, довідковою та іншою навчальною літературою, що знаходиться у власній бібліотеці університету, відповідає нормативам. Створено також достатній за обсягом і переліком фонд додаткової літератури, до якого входять допоміжні підручники, посібники, наукові монографії, довідникова та словникова література, електронна бібліотека.

На базі університету працює центр дистанційного навчання студентів, який вирішує питання планування, організації і ведення навчально-пізнавальної діяльності студентів з використанням дистанційних технологій навчання за визначеними напрямками підготовки. Науково-педагогічними

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

працівниками розроблено та впроваджено в навчальний процес дистанційні курси викладання дисциплін на базі e-learning платформи Moodle.

Крім того, в СНАУ створена база електронної бібліотеки та дистанційного навчання. Студенти забезпечені кодами доступу до усіх навчальних курсів у мережі університету.

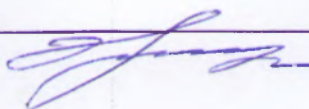
Науково-педагогічні працівники випускових кафедр та інших кафедр, які здійснюють викладання навчальних дисциплін досить активно працюють над постійним удосконаленням методичного забезпечення навчальних дисциплін (практичних занять, курсового проектування, самостійної роботи студентів, застосування прикладних, комп'ютерних програм в навчальному процесі). На кафедрах постійно оновлюється навчально-методичне забезпечення з кожної дисципліни у відповідності до навчального плану.

Викладачами впроваджуються в навчальний процес нові технології викладання дисциплін (проведення ділових ігор, викладання лекцій з залученням керівників підприємств та провідних бухгалтерів-практиків аграрного бізнесу). Широко застосовується практика ведення лекцій за допомогою мультимедійного супроводу, що робить процес навчання більш результативним та ефективним.

Висновок: Стан навчально-методичного забезпечення дисциплін навчального плану відповідає акредитаційним вимогам підготовки фахівців за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит». За всіма гуманітарними та соціально-економічними дисциплінами, дисциплінами природничо-наукової, професійної і практичної підготовки розроблені робочі навчальні програми дисциплін. Робочі навчальні програми дисциплін нормативної та варіативної частин навчального плану розроблені у відповідності до стандарту і варіативної компоненти освітньо-професійних програм. Наявне навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців є достатнім для здійснення освітньої діяльності за заявленим напрямом підготовки.

Система практичної підготовки забезпечена відповідними програмами практик. Аналіз методичного забезпечення практик, звітної документації,

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

наявних баз практик і відгуків щодо активності практикантів свідчить про досить високий рівень організації і керівництва практичною підготовкою студентів з напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит».

5. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Випусковими кафедрами фахівців за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» СНАУ є: кафедра Бухгалтерського обліку і кафедра Економічного контролю та аудиту. У своїй діяльності кафедри керуються Законом України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, внутрішніми нормативними документами СНАУ.

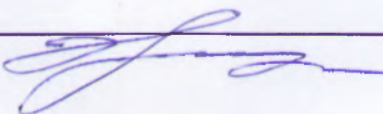
Підготовку фахівців напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» забезпечують викладачі майже всіх кафедр університету: економіки; кібернетики та інформатики; бухгалтерського обліку; економічного контролю та аудиту; статистики, аналізу господарської діяльності та маркетингу; менеджменту зовнішньоекономічної діяльності та євроінтеграції; іноземних мов; фінансів; менеджменту в галузях АПК; філософії; вищої математики; тощо.

Підготовку бакалаврів напрямку 6.030509 «Облік і аудит» забезпечують висококваліфіковані науково-педагогічні працівники кафедр університету.

На кафедрі бухгалтерського обліку за основним місцем роботи працює 12 осіб та 2 особи за зовнішнім сумісництвом, з них: докторів наук, професорів – 1 особа (7,1%); кандидатів наук, доцентів – 6 осіб (42,9%); старших викладачів – 6 осіб (42,7%); асистент – 1 особа (7,1%).

На кафедрі економічного контролю та аудиту за основним місцем роботи працює 6 осіб та 1 особа за зовнішнім сумісництвом, з них докторів наук – 1 особа (14,3 %), кандидатів наук, професорів – 1 особа (14,3 %), кандидатів наук, доцентів – 4 особи (57,1 %); асистент – 1 особа (14,3%).

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

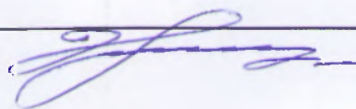

Усі науково-педагогічні працівники кафедр мають відповідну базову освіту, необхідний стаж роботи та наукові публікації за фахом, проходили підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років. При цьому, майже 92 % із загального складу науково-педагогічних працівників, які забезпечують навчальний процес бакалаврів напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» мають науковий ступінь та вчене звання.

Експертною комісією проаналізовано дотримання Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Зокрема, встановлено, що науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями забезпечують викладання 100 % лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності. Важливим моментом у розробці стратегії формування кадрового потенціалу університету є забезпечення фахової підготовки зі спеціальності 6.030509 «Облік і аудит» з урахуванням специфіки управлінської діяльності та галузевих особливостей.

Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється своєчасно відповідно до затверджених планів підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу університету на поточний навчальний рік та перспективного плану підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу СНАУ (на 5 років). Згідно з планом підвищення кваліфікації, розробленими на кафедрах, всі викладачі протягом п'яти років проходили стажування та підвищують свою кваліфікацію в підприємствах та організаціях, установах НААН України, у вітчизняних та іноземних вищих навчальних закладах. Передбачені такі форми підвищення кваліфікації як стажування зі спеціальності у вищих навчальних закладах України, установах та в інших структурних підрозділах підприємств аграрної сфери. Крім того, для підвищення інформаційної кваліфікації науково-педагогічних працівників проводиться спецкурс з освоєння викладачами спеціальних програм Excel, Mathcad, програм дистанційного навчання (MOODLE), Diamond, Medoc та інших, які використовуються під час проведення практичних занять із студентами.

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

Навчальний процес будується на використанні сучасних інформаційних технологій та інших технічних засобів навчання, способів і методів, які сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у сфері управління якістю продукції та розробки і впровадження новітніх інформаційних технологій.

Підвищення кваліфікації викладачів проводиться з урахуванням дисциплін, які вони викладають. План проходження стажування і підвищення кваліфікації виконано у повному обсязі, що відповідає умовам акредитації.

Завідувачі випускових кафедр Бухгалтерського обліку та Економічного контролю та аудиту, працюють на постійній основі в університеті з 1997 року та 1990 року відповідно, мають фахову базову вищу освіту та практичний досвід роботи в реальному секторі економіки. Гордієнко М. І. у 2015 році отримав вчене звання професора кафедри економічного контролю та аудиту, а Славкова О. П. у 2016 році отримала вчене звання професора кафедри бухгалтерського обліку.

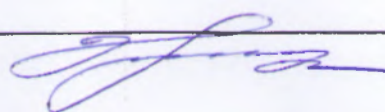
Бакалаври з обліку і аудиту мають змогу продовжувати підвищення кваліфікації в межах навчання за ступенем вищої освіти «Магістр».

Професорсько-викладацьким складом випускових кафедр проводиться активна робота по підготовці кандидатів наук. У 2016 році проходять навчання 6 аспірантів під керівництвом професорів Славкової О. П., Гордієнка М. І., доцентів Паська О. В. та Полятикіної Л. І.

Протягом останніх п'яти років успішно захищено 2 докторських дисертації, 3 кандидатських дисертації, отримано 2 вчених звання професора та 5 вчених звань доцентів.

З метою створення сприятливих умов для підвищення ефективності інформаційного забезпечення творчої праці науково-педагогічних працівників СНАУ та прискореного використання наукових розробок у реальний сектор економіки факультетом економіки і менеджменту та випусковими кафедрами були зареєстровані в Українському інституті

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

науково-технічної та економічної інформації науково-дослідні роботи (в рамках навчального навантаження):

1. Формування глобальної архітектури регулювання обліку та аудиту 0113U003757 (кандидат економічних наук, доцент Пасько О. В.).

2. Науково-методологічні основи розвитку та застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності та Міжнародних стандартів аудиту в умовах глобалізації світової економіки 0113U004895 (кандидат економічних наук, доцент Пасько О. В.).

3. Механізми вдосконалення стратегічного управління економічним розвитком підприємств аграрного сектору економіки 0113U004893 (доктор економічних наук, доцент Назаренко І. М.).

4. Організаційні та методичні засади проведення аудиторської перевірки в умовах застосування комп'ютерних інформаційних систем 0113U004896 (кандидат економічних наук, професор Гордієнко М. І.).

5. Вдосконалення економічних важелів підвищення ефективності використання земельних ресурсів та організаційно-економічного забезпечення розвитку земельних відносин 0113U003756 (кандидат економічних наук, доцент Назаренко О. В.).

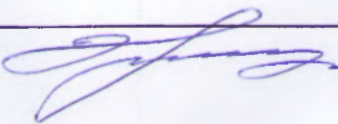
6. Науково-методичні засади розвитку та удосконалення корпоративного управління 0115U001339 (кандидат економічних наук, доцент Пасько О. В.).

7. Організаційно-економічні основи функціонування, уніфікації обліково-аналітичних процедур та оперативного контролю сільськогосподарських підприємств 0114U001560 (доктор економічних наук, професор Славкова О. П.).

8. Методологічне та обліково-аналітичне забезпечення сталого розвитку підприємств малого бізнесу 0114U001559 (кандидат економічних наук, доцент Полятикіна Л. І.).

Держбюджетна тематика виконана випусковими кафедрами на замовлення Міністерства аграрної політики України:

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

1. Рекомендації по організації та веденню бухгалтерського обліку в реформованих сільськогосподарських підприємствах.

Державний реєстраційний номер 0101U009208

Керівник: к.е.н., доцент Михайлов М. Г. Вартість 10,0 тис. грн.

2. Методичні рекомендації з формування облікової політики підприємств

Державний реєстраційний номер 0106U009417

Керівник: к.е.н., доцент Михайлов М. Г. Вартість 25,0 тис. грн.

3. Методика дослідження та визначення доходів від сільськогосподарської діяльності для платників фіксованого сільськогосподарського податку

Державний реєстраційний номер 0106U009418

Керівник: к.е.н., доцент Гордієнко М. І. Вартість 27,0 тис. грн.

4. Розробити методичні рекомендації по закриттю операційних бухгалтерських рахунків в сільськогосподарських підприємствах

Державний реєстраційний номер 0102U005192

Керівник: к.е.н., доцент Михайлов М. Г. Вартість 16,0 тис. грн.

5. Рекомендації щодо нарахування та обліку амортизації (зносу) основних фондів, нематеріальних та інших необоротних активів

Державний реєстраційний номер 0101U009207

Керівник: к.е.н., доцент Михайлов М. Г. Вартість 15,0 тис. грн.

Держбюджетна тематика на замовлення Міністерства освіти та науки України:

ДБТ 00032-1 «Інституційне забезпечення сталого розвитку сільських територій в умовах адміністративно-територіальної реформи»

Державний реєстраційний номер 0101U009207.

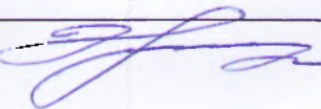
Термін виконання: 2017-2019 роки

Співвиконавець: д.е.н., професор Славкова О. П.

Загальна сума: 560,0 (36,4) тис. грн.

Спрямування наукової діяльності СНАУ зорієнтовано на проведення

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

фундаментальних, прикладних досліджень і розробок, які направлені на створення та розробку нових технологій функціонування аграрного ринку України, інноваційних моделей структурної перебудови та економічного зростання національної економіки, її адаптації до сприйняття позитивних змін у глобальному економічному просторі.

Міжнародна діяльність кафедр включає: співпрацю з закордонними вузами з метою підготовки фахівців з урахуванням специфіки управлінської діяльності та галузевих особливостей, посилення міжнародних контактів з закордонними вузами-партнерами; участь у міжнародних наукових заходах (конференціях, семінарах, літніх школах).

Викладачі систематично беруть участь у роботі національних та міжнародних наукових симпозіумів, конференцій та семінарів, що проводяться як в Україні, так і за її межами (Польща, Грузія, Литва, Чехія, Словаччина). Значна увага надається залученню студентів до наукової роботи – написання наукових робіт, участь у науково-практичних конференціях.

При кафедрах університету працюють студентські наукові гуртки, в яких студенти опановують методику наукових досліджень по заданій тематиці, беруть участь у виконанні державної, госпдоговірної та ініціативної тематики, що ведеться викладачами СНАУ. Студенти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» під керівництвом наукових керівників випускових кафедр приймають активну участь у загально університетських та всеукраїнських конференціях, конкурсах та олімпіадах, результатом чого є публікація тез доповідей та наукових статей.

Висновок: професорсько-викладацький склад кафедр бухгалтерського обліку та економічного контролю та аудиту Сумського національного аграрного університету, які забезпечують викладання дисциплін навчального плану підготовки фахівців за напрямом «Облік і аудит» ОКР – бакалавр відповідає Ліцензійним умовам та Державним акредитаційним вимогам.

Науково-дослідна робота випускових кафедр за напрямом підготовки

Голова експертної комісії: Н.М. Проскуріна

6.030509 «Облік і аудит» ведеться на високому рівні. Результати наукових досліджень апробуються на міжнародних, всеукраїнських та регіональних конференціях, в матеріалах дисертаційних досліджень, колективних монографіях, в рамках напрямів наукової роботи. Рівень організації науково-дослідної роботи студентів та робота наукового гуртка відповідає акредитаційним вимогам.

Міжнародна діяльність в Сумському національному аграрному університеті організована на належному рівні. Викладачі випускової кафедри та студенти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» є активними учасниками міжнародних проектів і грантів.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Матеріально-технічне забезпечення напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» складається з матеріальної бази як загально-університетського рівня, так і рівня випускових кафедр.

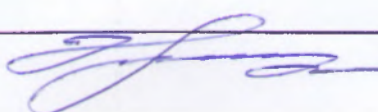
Загальна площа приміщень, що використовуються в навчальному процесі, становить 364779,8 м², у т. ч. площа приміщень для занять становить 249788 м², у т. ч. навчально-допоміжна – 1419 м² (комп'ютерні лабораторії та спортивні зали), службові приміщення – 4580 м².

Навчальна площа в розрахунку на одного студента денної та заочної форми навчання за фактичним контингентом в цілому по університету складає 34,7 м², що відповідає питомим показникам площ навчальних приміщень, лабораторій, кабінетів, спортивних приміщень, актових залів та клубних приміщень, вказаних у ДБН України.

Таким чином, наявні приміщення (навчальні, навчально-виробничі, побутові, спортивні та інші) відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України.

Кількість лекційних аудиторій, аудиторій для проведення практичних,

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

семінарських та лабораторних занять, навчально-виховних заходів, достатня для здійснення навчальної діяльності в університеті, у тому числі – для підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит».

Підготовка бакалаврів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» передбачає також заняття у комп'ютерних класах, тому у навчальному процесі активно використовується комп'ютерне обладнання. Лекційні аудиторії у більшості оснащені мультимедійним обладнанням, що дозволяє викладати матеріал на сучасному науково-методичному рівні. Більшість лекційних аудиторій розташована амфітеатром, що створює сприятливі умови для здійснення навчального процесу. У потокових аудиторіях є пристосування для розміщення наочних посібників. У цілому матеріально-технічна база факультету забезпечує належний рівень підготовки фахівців та відповідає державним вимогам.

Факультет економіки і менеджменту має необхідну матеріально-технічну базу для провадження освітньої діяльності за напрямом 6.030509 «Облік і аудит». Приміщення для занять студентів включають учбові лабораторії та кабінети для проведення лабораторних і практичних занять, вони відповідають вимогам навчального процесу.

Усі кабінети та лабораторії використовуються також для індивідуальної та самостійної роботи студентів.

Матеріально-технічне оснащення навчальних спеціалізованих кабінетів і лабораторій є сучасним, відповідає вимогам та дозволяє у повному обсязі забезпечити виконання навчальних програм з навчальних дисциплін.

Матеріальна база СНАУ постійно поліпшується. Проводиться переоснащення та обладнання сучасними технічними засобами навчання лабораторій і лекційних аудиторій.

Загальна площа бібліотеки (у тому числі читальні зали) 20514 м². Бібліотека університету обслуговує студентів, професорсько-викладацький склад, аспірантів, навчально-допоміжний склад, слухачів курсів, які функціонують при університеті, студентів факультету підготовки іноземних

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

громадян, студентів Інституту післядипломної освіти та дорадництва, а також користувачів з інших закладів освіти та організацій. Читальні зали СНАУ налічують 400 посадкових місць. Фонд літератури складає 284749 примірників. У тому числі:

- наукової – 52 573;
- навчальної – 127 308;
- на нетрадиційних носіях інформації – 661;
- періодичних видань – 171.

Кількість читачів за єдиним реєстраційним обліком – 8869, обслуговуються всіма підрозділами бібліотеки – 22004. Загальна кількість відвідувань – 204229. Загальна кількість книговидач – 672899 примірників.

Бібліотека має автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему – 3 АРМ, електронний пошуковий апарат (електронний каталог і електронна картотека статей) – 98 тис. записів.

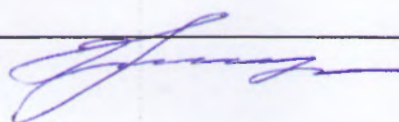
Забезпечення житловою площею студентів в університеті здійснюється в 4 гуртожитках. Студенти факультету економіки і менеджменту проживають у гуртожитку № 4 по вул. Г. Кондратьєва, 160/3. Житлова площа на 1 особу, яка проживає у гуртожитку, складає близько 6,5 м². Забезпеченість місцями у гуртожитку – 100 %.

Заняття з фізичної культури та спорту, робота спортивних секцій проходять у власному спортивному комплексі, до складу якого входить спортивний майданчик площею 8000 м² та три спортивні зали площею 7040,0 м².

У спортивному комплексі проходить навчання студентів в спортивних секціях, проводяться спортивні змагання.

Висновок: рівень матеріально-технічного, інформаційного та іншого ресурсного забезпечення, комп'ютеризації освітнього процесу, забезпеченості навчальною та методичною літературою відповідає державним вимогам до акредитації фахівців з напрямку підготовки 6.030509

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

«Облік і аудит» у Сумському національному аграрному університеті.

7. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ І ВИКОРИСТАННЯ ВИПУСКНИКІВ

В університеті здійснюється рейтингове оцінювання знань студентів після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять (змістового модуля) з певної дисципліни і на підсумковому контролі знань.

Рейтингове оцінювання знань студентів із навчальних дисциплін, захисту курсових робіт (проектів), звітів за всі види практик (навчальної та виробничої), складання державних екзаменів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Рівень підготовки бакалаврів експертною комісією оцінено на підставі результатів виконання студентами напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» комплексних контрольних робіт (ККР), зовнішньої експертизи курсових проектів, аналізу відгуків керівників підприємств, організацій і установ, де працюють випускники факультету економіки і менеджменту.

Студенти напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» виконували ККР з навчальних дисциплін:

- Історія України та української культури;
- Українська мова (за професійним спрямуванням) ;
- Філософія ;
- Політекономія;
- Мікроекономіка;
- Економетрика;
- Економіка підприємств;
- Маркетинг;
- Статистика;
- Бухгалтерський облік (загальна теорія);
- Фінансовий облік;

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

- Звітність підприємства;
- Управлінський облік.

Винесені питання охоплювали програми всього курсу. Оцінка виконання ККР здійснювалась за прийнятими критеріями, оформлення ККР відповідає діючим положенням. Зведена відомість результатів перевірки знань студентів з напрямку підготовки «Облік і аудит» представлена в таблиці 5.

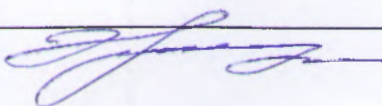
Абсолютна успішність з циклу дисциплін гуманітарної підготовки – 100 % при показниках якісної успішності 61,0 %, з дисциплін природничо-наукової (фундаментальної) підготовки абсолютна успішність склала 100%, якісна успішність – 66,2 %, з дисциплін циклу професійної та практичної підготовки рівень показників абсолютної успішності становить 100 %, тоді як показники якісної успішності склали 71,8 %. Такі показники відповідають державним акредитаційним вимогам за ОКР «Бакалавр».

Навчальним планом підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» передбачено виконання курсових робіт з дисциплін: Політекономія – 2 семестр; Економіка підприємства – 3 семестр; Фінансовий облік – 6 семестр; Аналіз господарської діяльності – 7 семестр; Аудит – 8 семестр.

Курсові роботи виконані студентами державною мовою за актуальною тематикою, з достатнім ступенем теоретичного розкриття та практичною спрямованістю, з дотриманням вимог вищої школи щодо змісту та оформлення курсових робіт.

При виконанні курсової роботи студенти продемонстрували вміння кваліфіковано користуватися нормативними актами, науковими джерелами за темою дослідження, інноваційними інформаційними та комп'ютерними технологіями, здійснювати аналітичні розрахунки та критично оцінювати їх результати, обґрунтовувати власні висновки та пропозиції.

Голова експертної комісії:

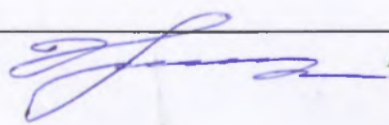
 Н.М. Проскуріна

Таблиця 5

**Результати виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз) студентами
за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» СНАУ, ОКР «Бакалавр»**

№ з/п	Назва дисциплін, за якими проводилися комплексні контрольні роботи	Група	Виконували ККР		одержали оцінки при самоаналізі								Абсолютна успішність, %	Якість успішності, %	Середній бал	
			осіб	%	«5»		«4»		«3»		«2»					
					осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%				
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1. Дисципліни циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки																
1.1	Історія України та української культури	OiA 1501	6	100	0	0	3	50,0	3	50,0	0	0	100,00	50,0	3,5	
1.2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	OiA 1301	7	100	0	0	5	71,4	2	28,6	0	0	100,00	71,4	3,7	
1.3	Філософія	OiA 1401	13	100	1	7,7	7	53,8	5	38,5	0	0	100,00	61,5	3,7	
Всього за циклом					*	2,6	*	58,4	*	39,0	0	0	100,00	61,0	3,6	
2. Дисципліни циклу природничо-наукової (фундаментальної) підготовки																
2.1	Політекономія	OiA 1501	6	100	0	0	4	66,7	2	33,3	0	0	100,00	66,7	3,7	
2.2	Мікроекономіка	OiA 1401	13	100	2	15,4	6	46,1	5	38,5	0	0	100,00	61,5	3,8	
		OiA 1501с.т.	12	100	2	16,7	6	50,0	4	33,3	0	0	100,00	66,7	3,8	
2.3	Економетрика	OiA 1301	10	100	2	20,0	5	50,0	3	30,0	0	0	100,00	70,0	3,9	
Всього за циклом					*	13,0	*	53,2	*	33,8	0	0	100,0	66,2	3,8	

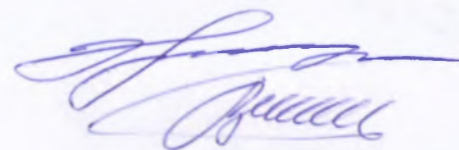
Голова експертної комісії:

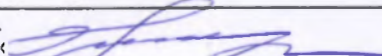
Н.М. Прокуріна

3. Дисципліни циклу професійної та практичної підготовки															
3.1	Економіка підприємств	OiA 1301	9	100	2	22,2	5	55,6	2	22,2	0	0	100,00	77,8	4,0
		OiA 1501 с.т.	12	100	2	16,7	7	58,3	3	25,0	0	0	100,00	75,0	3,9
3.2	Маркетинг	OiA 1301	9	100	-	-	5	55,5	4	44,5	0	0	100,00	55,5	3,6
		OiA 1501 с.т.	12	100	2	16,7	6	50,0	4	33,3	0	0	100,00	66,7	3,8
3.3	Статистика	OiA 1401	13	100	1	7,7	7	53,8	5	38,5	0	0	100,00	61,5	3,7
3.4	Бухгалтерський облік (загальна теорія)	OiA 1301	9	100	3	33,3	4	44,5	2	22,2	0	0	100,00	77,8	4,1
3.5	Фінансовий облік	OiA 1301	9	100	2	22,2	5	55,6	2	22,2	0	0	100,00	77,8	4,0
		OiA 1501 с.т.	12	100	2	16,6	8	66,8	2	16,6	0	0	100,00	83,4	4,0
3.6	Звітність підприємства	OiA 1301	9	100	2	22,2	4	44,4	3	33,4	0	0	100,00	66,6	3,9
		OiA 1501 с.т.	12	100	3	25,0	6	50,0	3	25,0	0	0	100,0	75,0	4,0
3.7	Управлінський облік	OiA 1301	9	100	2	22,2	5	55,6	2	22,2	0	0	100,0	77,8	4,0
		OiA 1501 с.т.	12	100	4	33,3	4	33,4	4	33,3	0	0	100,00	66,7	4,0
Всього за циклом					*	19,9	*	51,9	*	28,2	0	0	100,0	71,8	3,9

Голова комісії
Член комісії

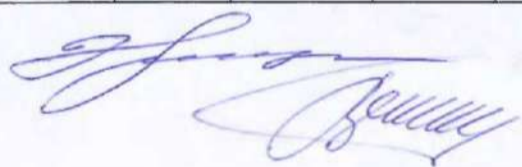
Н. М. Проскуріна
В. Я. Плаксієнко

Голова експертної комісії: Н.М. Проскуріна

**Зведена відомість результатів виконання курсових робіт в Сумському національному аграрному університеті студентів
за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»**

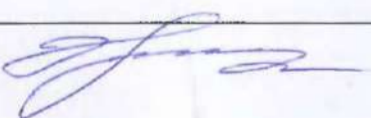
№ з/п	Дисципліна	Група	Допущені до захисту курсової роботи		Одержали оцінки								Успішність %	Якість %
					5		4		3		2			
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%		
1.	Економіка підприємства	OIA 1301	10	100,0	2	20,0	5	50,0	3	30,0	-	-	100,0	70,0
		OIA 1501 ст	12	100,0	6	50,0	6	50,0	-	-	-	-	100,0	100,0
2.	Аналіз господарської діяльності	OIA 1201	15	100,0	5	33,3	8	53,3	2	13,4	-	-	100,0	86,6
		OIA 1401 ст	14	100,0	-	-	5	35,7	9	64,3	-	-	100,0	35,7
3.	Фінансовий облік	OIA 1301	10	100,0	3	30,0	5	50,0	2	20,0	-	-	100,0	80,0
4.	Аудит	OIA 1201	16	100,0	11	68,7	4	25,0	1	6,3	-	-	100,0	93,7
		OIA 1401 ст	14	100,0	2	14,3	5	35,7	7	50,0	-	-	100,0	50,0

Голова комісії
Член комісії

Н. М. Прокуріна
В. Я. Плаксієнко

Голова експертної комісії:

Н.М. Прокуріна

**Результати захисту звітів з виробничої практики в Сумському національному аграрному університеті студентами
за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за 2015-2016 навчальний рік**

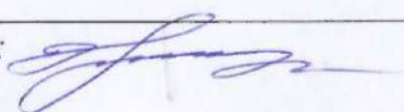
Види практики	Група	Виконували		Одержали оцінки, з них								Абсолютна успішність, %	Якісна успішність, %	Середній бал
		кількість	%	5		4		3		2				
				кількість	%	кількість	%	кількість	%	кількість	%			
Виробнича	OiA 1301-1	9	100	2	22,2	4	44,5	3	33,3	0	0	100,0	66,7	3,9
	OiA 1501-1 с.г.	12	100	4	33,3	5	41,7	3	25,0	0	0	100,0	75,0	4,08
Разом по курсу		21	100	6	28,6	9	42,8	6	28,6	0	0	100,0	71,4	4,0
Виробнича	OiA 1301-1	9	100	2	22,2	5	55,6	2	22,2	0	0	100,0	77,8	4,0
	OiA 1501-1 с.г.	12	100	5	41,7	5	41,7	2	16,6	0	0	100,0	83,4	4,25
Разом по курсу		21	100	7	33,3	10	47,6	4	19,1	0	0	100,0	80,9	4,1

Голова комісії
Член комісії

Н. М. Проскуріна
В. Я. Плаксієнко

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

Актуальність і практична спрямованість курсових робіт забезпечуються кафедрами економіки, статистики, аналіз господарської діяльності та маркетингу, бухгалтерського обліку, економічного контролю та аудиту через систематичне творче оновлення тематики, виходячи з наукових інтересів кафедр та потреб підприємств різних форм власності та галузей економіки.

Аналіз показників виконання курсових робіт свідчить, що відсоток абсолютної успішності робіт, що перевірялись, становить 100 %, якісна успішність складає 72,5 %. При експертній оцінці курсових робіт розбіжність між оцінками комісії і оцінками членів експертної комісії склала 2 бали.

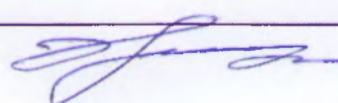
Результати оцінювання якості курсових робіт наведені в таблиці 6.

Таблиця 6

**Результати перевірки експертною комісією якості курсових робіт
напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» СНАУ, ОКР «Бакалавр»**

Найменування дисциплін	Показники успішності				Розбіж ність (+,-)
	При акредитації		При самоаналізі		
	Абсолютна успішність, %	Якість, %	Абсолютна успішність, %	Якість, %	
Курсові роботи: Політекономія	100,0	59,0	100,0	58,7	+0,3
Економіка підприємства	100,0	85,1	100,0	85,0	+ 0,1
Фінансовий облік	100,0	86,6	100,0	86,8	-0,2
Аналіз господарської діяльності	100,0	60,7	100,0	61,1	- 0,4
Аудит	100,0	71,8	100,0	71,8	0,0
Всього за циклом	100,0	72,5	100,0	72,7	-0,2
Виробнича практика	100,0	71,2	100,0	71,4	- 0,2
Всього за циклом	100,0	71,2	100,0	71,4	- 0,2
Виробнича практика	100,0	81,2	100,0	80,9	+ 0,3
Всього за циклом	100,0	81,2	100,0	80,9	+ 0,3

Голова експертної комісії:

Н.М. Прокуріна

Експертною комісією було проведено оцінювання якості звітів з виробничої практики та комплексної практики з фаху і засвідчено, що оцінка перевірених звітів відповідає нормативним вимогам (табл. 6).

Аналіз показників виконання звітів з виробничої практики свідчить, що відсоток абсолютної успішності звітів, що перевірялись, становить 100 %. Якісна успішність виконання звітів з виробничої практики з первинного обліку та комплексної практики з фаху складає 71,4 % і 80,9 % відповідно.

Експертиза якості звітів за результатами практик (виробнича практика з первинного обліку і комплексна практика з фаху) засвідчила, що звіти за структурою та змістом відповідають вимогам стандартів та програм практики, оформлені належним чином.

Аналіз показників практичної підготовки студентів свідчить про те, що рівень якості виконання звітів відповідає встановленим вимогам стосовно абсолютної та якісної успішності. Об'єктивність оцінок звітів з практики підтверджується несуттєвою розбіжністю, що відповідає вимогам акредитації.

Комісія також зазначає, що у звітах зустрічаються помилки в оформленні тексту звітів, деякі пропозиції щодо впровадження сучасних технологій управління є недостатньо економічно обґрунтованими, відсутні деякі додатки.

Складання державної атестації студентами факультету економіки і менеджменту напряму підготовки 6.030509 «Облік і аудит» включає здачу державних іспитів з загальноекономічних дисциплін та дисциплін фахової підготовки.

По результатам складання державної атестації показники абсолютної успішності склали 100 %. Середній бал при складанні державного іспиту із загальноекономічних дисциплін склав 4,00 бали, при якісній успішності 75,75 %, а при складанні державного комплексного іспиту з фахових дисциплін середній бал склав 3,76, при якісному показнику 60,6 %.

Голова експертної комісії: Н.М. Проскуріна

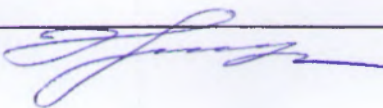
Висновок: Якість підготовки і використання випускників Сумського національного аграрного університету за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» відповідає державним вимогам щодо акредитації спеціальності. Експертна комісія вивчивши стан якості підготовки випускників освітнього ступеня «бакалавр» з напрямку підготовки «Облік і аудит», дійшла висновків, що навчальний заклад дотримується вимог державних стандартів якості освіти і акредитації.

8. ОПИС ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Згідно Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1557-VII, розділу 5, ст. 16, п.2 – «Система забезпечення якості вищої освіти» та Постановою Кабінету Міністрів України від 27 травня 2014 р. № 507 «Про внесення змін до Положення про акредитацію у вищих навчальних закладах та професійних училищах» в СНАУ розроблено внутрішню систему якості освітньої діяльності, яку розглянуто та схвалено на засіданні Вченої ради СНАУ, протокол від 25.01.2015 р. №27 та прийнято рішення про затвердження Положення про відділ методичного забезпечення управління якістю освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти в СНАУ складається з таких напрямків, як моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм, розробки програми та проектів стратегічного розвитку СНАУ, контроль за кадровим забезпеченням, системи відбору науково-педагогічних працівників, контроль за навчально-методичним забезпеченням, контроль за матеріально-технічним забезпеченням освітньої діяльності, забезпечення умов науково-дослідної роботи студентів, контроль якості проведення навчальних занять та знань студентів.

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

**9. ПОКАЗНИКИ ВІДПОВІДНОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З
НАПРЯМУ «ОБЛІК І АУДИТ» ОКР – БАКАЛАВР У СУМСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЛІЦЕНЗІЙНИМ
УМОВАМ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ**

Критерії відповідності діяльності СНАУ ліцензійним умовам надання освітніх послуг в галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» ОКР – бакалавр наведені у Порівняльних таблицях відповідності наявних умов впровадження освітньої діяльності вимогам акредитації (додаються до експертних висновків).

Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджено Постановою Кабінету міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 до Порівняльних таблиць відповідності наявних умов впровадження освітньої діяльності вимогам акредитації додається таблиця дотримання Технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (Додатки 3, 4, 5).

**10. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА
РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ З ЇХ УСУНЕННЯ**

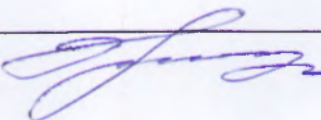
Перелік зауважень, що були зроблені в період проведення попередньої акредитаційної експертизи за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр та заходи університету щодо їх виконання представлено в таблиці 7.

Таблиця 7

**ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ (ПРИПИСІВ) КОНТРОЛЮЮЧИХ
ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЇХ
УСУНЕННЯ**

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
Експертна комісія	Комісія рекомендує продовжити роботу по	За 2012-2016 рр. на випускових кафедрах захищено (отримано):

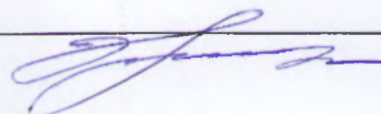
Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

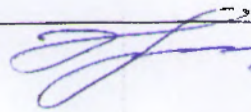
Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
попередньої акредитації	підвищенню забезпечення кадрами вищої кваліфікації шляхом захисту кандидатських і докторських дисертацій з напряму підготовки (спеціальності)	Докторські дисертації: 1. 25 грудня 2013 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, спецрада Д 26.867.02 Інституту законодавства Верховної Ради України. Славкова Олена Павлівна «Інституційне забезпечення сталого розвитку сільських територій». Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. Науковий консультант: д.е.н., професор Малік Микола Йосипович 2. 01 червня 2016 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, спецрада Д 64.832.02 Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка. Назаренко Інна Миколаївна тема: «Системи діагностики капіталу в менеджменті основної діяльності суб'єктів агробізнесу: теорія, методологія, практика». Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Науковий консультант: д.е.н., професор Плаксієнко Валерій Якович Кандидатські дисертації: 1. 21 лютого 2012 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, спецрада Д 55.859.01 Сумського національного аграрного університету. Чуб Юлія Володимирівна тема: «Управління нематеріальними активами підприємств АПК». Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Науковий керівник: к.е.н., професор Михайлов Микола Григорович. 2. 29 лютого 2012 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, спецрада К 64.832.02 Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка м. Харків. Ткаль Ярміла

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
		Сергіївна тема: «Управління ефективністю використання земельних ресурсів сільськогосподарськими підприємствами». Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Науковий керівник: к.е.н., професор Михайлов Микола Григорович. 3. 11 лютого 2014 року, захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук, спецрада К 64.803.01 Харківського національного аграрного університету ім. В. В.Докучаєва м. Харків Гончар Віталій Павлович тема: «Розвиток внутрішнього контролю в системі управління сільськогосподарськими підприємствами» Спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності). Науковий керівник: к.е.н., доцент Гордієнко Микола Іванович. Вчене звання професора (доцента): 1. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 25 лютого 2016 року протокол № 1/01-П Славковій Олені Павлівні присвоєно вчене звання професора кафедри бухгалтерського обліку. 2. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2015 року протокол № 1/01-П Гордієнку Миколі Івановичу присвоєно вчене звання професора кафедри економічного контролю та аудиту 3. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14 лютого 2014 року протокол № 2/02-Д Гаркуші Сергію Анатолійовичу присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку. 4. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 31 жовтня 2014 року протокол № 7/02-Д Чуб Юлії Володимирівні присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку. 5. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
		освіти і науки України від 31 жовтня 2014 року протокол № 7/02-Д Ткаль Ярмілі Сергіївні присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку. 6. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 25 січня 2013 року протокол № 1/02-Д Довжик Олені Олександрівні присвоєно вчене звання доцента кафедри бухгалтерського обліку. 7. Рішенням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 26 вересня 2012 року протокол № 5/02-Д Назаренко Інні Миколаївні присвоєно вчене звання доцента кафедри економічного контролю та аудиту.
	Комісія рекомендує посилити роботу викладачів щодо вдосконалення навчально-методичного забезпечення дисциплін та підготовки електронних навчальних посібників для самостійного вивчення дисциплін, та забезпечення індивідуальної роботи студентів.	СНАУ забезпечує навчальний процес за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. На випускових кафедрах всі дисципліни навчального плану 100 % забезпечені навчально-методичними комплексами та відповідно розроблені дистанційні курси дидактичного навчання на платформі Moodle.
	Комісія рекомендує з метою активізації входження університету до Європейського освітнього простору, активізації міжнародної співпраці та підвищення фахового рівня оволодіння іноземною	На сьогодні науково-педагогічний потенціал випускових кафедр зосереджений на активізації наукової роботи студентів та здобувачів з метою виявлення обдарованої молоді для подальшого навчання в аспірантурі, формування для СНАУ висококваліфікованих кадрів із сучасним мисленням, вільним володінням іноземними мовами та комп'ютерними технологіями. Зміст науково-дослідної роботи студентів полягає в їх участі у таких заходах, як:

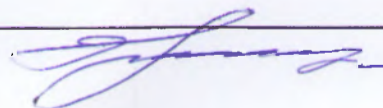
Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
	мовою доцільно розширити практику стажування науково-педагогічних працівників у зарубіжних навчальних закладах.	виконання науково-дослідних робіт з проблематики тем наукових досліджень випускових кафедр; робота студентів в наукових гуртках для підготовки до участі в студентських олімпіадах та конкурсах фахового спрямування; виступи з результатами власних наукових досліджень на міжнародних та всеукраїнських студентських наукових, науково-практичних конференціях, семінарах тощо; підготовка до публікації наукових статей з проблемних питань обліку, аудиту та оподаткування. В тому числі викладачами кафедр здійснюється робота щодо підготовки студентів 3-5 курсів до участі у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт і звертається увага на підготовку студентів щодо участі у міжнародних та всеукраїнських студентських наукових конференціях, а також у всеукраїнських студентських олімпіадах. Співробітники кафедр беруть участь у роботі наукових конференцій в Німеччині, Польщі, Болгарії, Росії, Білорусі, Китаї тощо. Кафедрою проводиться велика робота щодо міжнародного співробітництва з питань удосконалення освітніх технологій навчання, розвитку системи зовнішньоекономічних зв'язків та адміністративного менеджменту відповідно до принципів Болонської угоди. В рамках членства в асоціації CASEE CHAU два роки поспіль отримував грант на проведення міжнародних літніх шкіл та семінарів з питань євроінтеграції англійською мовою на своїй базі. Міжнародна літня школа у липні 2013 року успішно приймала студентів Болгарії і Польщі, а у вересні 2014 року для студентів та викладачів CHAU було проведено «Тиждень Європейських студій» за участю викладачів університетів-партнерів з Польщі, Болгарії та Угорщини. CHAU є учасником трирічного міжнародного спільного проекту за програмою Erasmus

Голова експертної комісії:

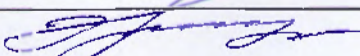
 Н.М. Проскуріна

Контролюючий орган	Зміст зауважень	Заходи щодо усунення зауважень
		Mundus «Добробут, біотехнології та якість продукції тваринництва» (Італія, Польща, Словаччина). СНАУ є учасником проекту ДААД «Леонард-Ойлер» разом з університетом прикладних наук Нюртінген-Гайслінген (Німеччина). Упродовж 2010-2016 рр. близько 200 осіб з науково-педагогічного складу, а також докторантів, аспірантів перебували в науково-творчих і ділових зарубіжних відрядженнях. Щороку близько 25 % студентів спеціальності «Облік і аудит» проходять стажування та виробничі практики за кордоном: США, Великобританія, Данія, Нідерланди, Швеція, Польща, Австралія, Німеччина, Швейцарія, Фінляндія та інші. Випускові кафедри продовжують роботу, щодо розширення контактів з вищими навчальними закладами Польщі, Чехії, Німеччини, Канади та США. В 2015-2016 рр. та 2016-2017 н.р. продовжується плідна співпраця: заплановані стажування науково-педагогічних працівників в напрямку отримання грантів та використання коштів на підготовку фахівців.

Висновок: Зауваження, які отримані під час попередньої акредитаційної експертизи за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» за ОКР - бакалавр, були прийняті до уваги, та проведена робота щодо їх усунення. Реалізація заходів дала позитивні результати.

11. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі вказаного вище та порівняння фактичних показників навчально-виховного процесу і вимог щодо акредитації, які подані у порівняльній таблиці, експертна комісія Міністерства освіти і науки України зробила висновок про спроможність Сумського національного аграрного

Голова експертної комісії: Н.М. Проскуріна

університету надавати освітню послугу, що акредитується, за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» з ліцензованим обсягом 100 осіб денної форми та 100 осіб заочної форми навчання.

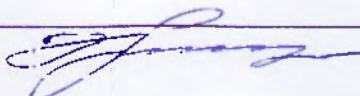
Розглянувши подані Сумським національним аграрним університетом акредитаційні матеріали і провівши аналіз на місці експертна комісія Міністерства освіти і науки України дійшла висновку:

- програма освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету, умови та рівень її здійснення щодо підготовки фахівців напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» ОКР – бакалавр денної та заочної форм навчання, стан науково-дослідної роботи, навчально-методичного, кадрового та матеріально-технічного забезпечення навчального процесу відповідають ліцензійним умовам та вимогам до акредитації напрямку підготовки.

Експертна комісія вважає за доцільне надати керівництву Сумського національного аграрного університету рекомендації щодо подальшого вдосконалення освітньої діяльності, які не впливають на загальні позитивні висновки:

1. Продовжувати роботу щодо збільшення парку комп'ютерної техніки і придбання прикладних навчально-контролюючих програм.
2. Посилити профорієнтаційну роботу серед молоді для залучення додаткового контингенту студентів усіх форм навчання.
3. Продовжити удосконалення навчально-методичного забезпечення спеціальності шляхом видання навчальних посібників та підручників.
4. Оновити бібліотечний фонд навчальною та науковою літературою з профільних дисциплін нормативної частини навчального плану підготовки бакалаврів.
5. Систематично залучати до участі в наукових дослідженнях кафедри бакалаврів, зокрема при виконанні госпдоговірних прикладних тематик та продовжити роботу з пошуку та виконання наукових робіт на замовлення

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

комерційних організацій з подальшим впровадженням результатів в навчальний процес.

6. При виконанні курсових робіт доцільно використовувати новітні методи досліджень, а саме моделювання ситуацій, економіко-математичні методи, прогнозування з використанням комп'ютерної техніки.

7. Розширити міжнародне співробітництво, активізувати роботу щодо публікацій наукових праць у SCOPUS.

Експертна комісія вважає, що Сумський національний аграрний університет спроможний здійснювати освітню діяльність щодо підготовки фахівців у галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво», за напрямом підготовки «Облік і аудит» ОКР – бакалавр обсягом 100 осіб денної та 100 осіб заочної форми навчання.

Порівняльна таблиця відповідності показників діяльності Сумського національного аграрного університету за напрямом підготовки «Облік і аудит» ОКР - бакалавр денної форми навчання акредитаційним вимогам додається. Дані таблиці відповідають дійсності.

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету,
доктор економічних наук, професор

 Н. М. Проскуріна

Член експертної комісії:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

 В. Я. Плаксієнко

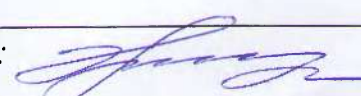
З експертним висновком ознайомлений

і один примірник отримав
Ректор Сумського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук, професор

 В. Я. Ладика

Голова експертної комісії:

 Н. М. Проскуріна

ДОДАТКИ

до висновків експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки акредитаційної експертизи підготовки фахівців галузі знань 0305 «Економіка і підприємництво» напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» у Сумському національному аграрному університеті

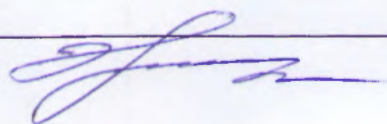
Додаток 1

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

відповідності стану забезпечення навчального закладу Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та державним вимогам до акредитації напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит» Сумського національного аграрного університету, ОКР «Бакалавр»

з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показників за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»		
		норматив	фактичне значення показника	відхилення фактичного значення показника від нормативного
1. Загальні вимоги				
1.1.	Концепція діяльності за заявленим напрямом (спеціальністю), погоджена з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міськими державними адміністраціями	+	+	Відповідає
1.2.	Заявлений ліцензований обсяг (денна форма навчання/заочна форма навчання)	100/100	100/100	- / -
2. Кадрове забезпечення підготовки фахівців заявленої спеціальності				
2.1.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин соціально-гуманітарного циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	92,9	+17,9
	у т.ч. які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+ 50
2.2.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фундаментального циклу дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин) (за винятком військових навчальних дисциплін)	75	89,6	+ 14,6

Голова експертної комісії:

Н.М. Прокуріна

	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+ 50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	10	16,6	+ 6,6
2.3.	Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин фахових дисциплін навчального плану спеціальності (% від кількості годин)	75	92,4	+ 17,4
	у тому числі які працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи	50	100	+ 50
	з них: докторів наук або професорів (при розрахунку частки докторів наук або професорів дозволяється прирівнювати двох кандидатів наук, доцентів, які	10	23,1	+ 13,1
	мають стаж безперервної науково-педагогічної роботи в даному навчальному закладі не менше 10 років, а також є авторами (співавторами) підручників, навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України або монографій, до одного доктора наук або професора)	-	-	-
2.4.	Частка педагогічних працівників вищої категорії, які викладають лекційні години дисциплін навчального плану спеціальності та працюють у даному навчальному закладі за основним місцем роботи (% від кількості годин для кожного циклу дисциплін навчального плану)	-	-	-
2.5.	Наявність кафедри (циклової комісії) з фундаментальної підготовки	+	+	Відповідає
2.6.	Наявність кафедри зі спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної науково-педагогічної спеціальності:	+	+	Відповідає
	доктор наук або професор	-	+	
	кандидат наук, доцент	+	-	Відповідає
3. Матеріально-технічна база				
3.1.	Забезпеченість лабораторіями,	100	100	Відповідає

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

	полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних програм (у % від потреби)			
3.2.	Забезпеченість студентів гуртожитком (у % від потреби)	70	100	+ 30
3.3.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	6	12	+ 6
3.4.	Кількість робочих комп'ютерних місць на 100 студентів	+	+	Відповідає
3.5.	Наявність пунктів харчування	+	+	Відповідає
3.6.	Наявність спортивного залу	+	+	Відповідає
3.7.	Наявність стадіону або спортивного майданчика	+	+	Відповідає
3.8.	Наявність медичного пункту	+	+	Відповідає
4. Навчально-методичне забезпечення				
4.1.	Наявність освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	Відповідає
4.2.	Наявність освітньо-професійної програми підготовки фахівця (у т.ч. варіативної компоненти)	+	+	Відповідає
4.3.	Наявність навчального плану, затвердженого в установленому порядку	+	+	Відповідає
4.4.	Наявність навчально-методичного забезпечення для кожної навчальної дисципліни навчального плану (% від потреби):	100	100	Відповідає
4.4.1.	Навчальних і робочих навчальних програм дисциплін			
4.4.2.	Планів семінарських, практичних занять, завдань для лабораторних робіт (% від потреби)	100	100	Відповідає
4.4.3.	Методичних вказівок і тематик контрольних, курсових робіт (проектів)	100	100	Відповідає
4.5.	Наявність пакетів контрольних завдань для перевірки знань з дисциплін соціально-гуманітарної, фундаментальної та фахової підготовки (% від потреби)	100	100	Відповідає
4.6.	Забезпеченість програмами всіх видів практик (% від потреби)	100	100	Відповідає
4.7.	Наявність методичних указівок щодо виконання дипломних робіт (проектів), державних екзаменів	+	+	Відповідає
4.8.	Дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням інформаційних технологій) (% від потреби)	100	100	Відповідає
4.9.	Наявність критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів	+	+	Відповідає
5. Інформаційне забезпечення				
5.1.	Забезпеченість студентів підручниками,	100	100	Відповідає

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

	навчальними посібниками, наявними у власній бібліотеці (% від потреби)			
5.2.	Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загальної чисельності студентів (% від потреби)	3	5	+ 2
5.3.	Забезпеченість читальних залів фаховими періодичними виданнями	3	5	+ 2
5.4.	Можливість доступу викладачів і студентів до Інтернету як джерела інформації: наявність обладнаних лабораторій наявність каналів доступу	+	+	Відповідає Відповідає

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету,
доктор економічних наук, професор

Н. М. Проскуріна

Член експертної комісії:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В. Я. Плаксієнко

З експертним висновком ознайомлений,

Ректор Сумського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук, професор

В. І. Ладика

Голова експертної комісії:

Н. М. Проскуріна

**ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ
фахівців за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» Сумського
національного аграрного університету, ОКР «Бакалавр»**

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показників за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»		
		норматив	фактичне значення показника	відхилення фактичного значення показника від нормативного
Якісні характеристики підготовки фахівців				
1.	Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1.	Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	вик.
1.2.	Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	вик.
1.3.	Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	вик.
2.	Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %	-	-	-
2.1.	Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:	-	-	-
2.1.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100,0	+10,0
2.1.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	61,0	+ 11,0
2.2.	Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:	-	-	-
2.2.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10,0
2.2.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66,2	+ 16,2
2.3.	Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:	-	-	-

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

№ з/п	Назва показника (нормативу)	Значення показників за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит»		
		норматив	фактичне значення показника	відхилення фактичного значення показника від нормативного
2.3.1.	Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100,0	+10,0
2.3.2.	Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	71,8	+ 21,8
3.	Організація наукової роботи	-	-	-
3.1.	Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	-	+	
3.2.	Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	-	+	

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету,
доктор економічних наук, професор

 Н. М. Проскуріна

Член експертної комісії:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

 В. Я. Плаксієнко

З експертним висновком ознайомлений,

Ректор Сумського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук, професор

 В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо матеріально-технічного забезпечення
освітньої діяльності у сфері вищої освіти фахівців за напрямом
підготовки 6.030509 «Облік і аудит» Сумського національного аграрного
університету, ОКР «Бакалавр»

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактично	Відхилення
Проведення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	34,7	+32,3
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	50	+20
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	+
2) пунктів харчування	+	+	+
3) актового чи концертного залу	+	+	+
4) спортивного залу	+	+	+
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	+
6) медичного пункту	+	+	+
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактично	Відхилення
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	+

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету,
доктор економічних наук, професор

 Н. М. Проскуріна

Член експертної комісії:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

 В. Я. Плаксієнко

З експертним висновком ознайомлений

Ректор Сумського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук, професор

 В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

 Н.М. Проскуріна

Додаток 4
до Ліцензійних умов

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ

щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти фахівців за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит» Сумського національного аграрного університету, ОКР «Бакалавр»

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактично	Відхилення
Проведення освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	+
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	+
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	+
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	+
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	+

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету,
доктор економічних наук, професор

 Н. М. Проскуріна

Член експертної комісії:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

 В. Я. Плаксієнко

З експертним висновком ознайомлений

Ректор Сумського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук, професор

 В. І. Ладика

Голова експертної комісії:

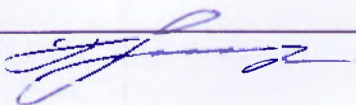
 Н. М. Проскуріна

ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ
щодо інформаційного забезпечення освітньої
діяльності у сфері вищої освіти фахівців за напрямом підготовки
6.030509 «Облік і аудит» Сумського національного аграрного
університету, ОКР «Бакалавр»

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактично	Відхилення
Проведення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменування	8	+4
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	+
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	+

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна

Найменування показника (нормативу)	Норматив	Фактично	Відхилення
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	100	+50

Голова експертної комісії:

професор кафедри обліку та оподаткування
Запорізького національного університету,
доктор економічних наук, професор

Н.М. Проскуріна

Член експертної комісії:

завідувач кафедри бухгалтерського обліку
Полтавської державної аграрної академії,
доктор економічних наук, професор

В.Я. Плаксієнко

З експертним висновком ознайомлений

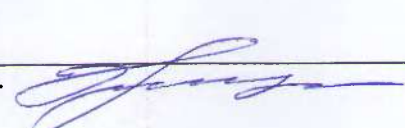
Ректор Сумського національного
аграрного університету,
доктор сільськогосподарських наук, професор

В.І. Ладика

Голова експертної комісії:

Н.М. Проскуріна